

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžr/20/2014
Identifikačné číslo spisu:	1009201267
Dátum vydania rozhodnutia:	03.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumanu
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1009201267.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a z členov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: JUDr. Ľuboš Bajuzík, správca konkurznej podstaty Poľnohospodárske družstvo Udavské v konkurze so sídlom v Humennom, Námestie slobody č. 2, Humenné, IČO: 00 697 790, proti žalovanému: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Chlumeckého č. 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. LPO 1043/2009-Va zo dňa 14.04.2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 144/2009-34 zo dňa 21.11.2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 144/2009-34 zo dňa 21.11.2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia LPO 1043/2009-Va zo dňa 14.04.200, ktorým žalovaný, ako odvolací správny orgán, potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Katastrálneho úradu v Prešove č. Vö 31/2008 zo dňa 22.12.2008, ktorým katastrálny úrad vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné č. Pd 166/08 - 7 zo dňa 20.10.2008 a zrušil rozhodnutie Správy katastra Humenné č. V 420/2008 zo dňa 27.03.2008 o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXXX, k.ú. B. do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi predávajúcim JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, správcom konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Udavské a kupujúcim AB AUTO, spol. s r.o. Katastrálny úrad zrušil rozhodnutie správy katastra z dôvodu, že v konaní bolo preukázané, že na Obvodnom pozemkovom úrade Humenné prebiehalo konanie o navrátenie vlastníctva k pozemkom, zapísaným na LV č. XXXX, k.ú. B. podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon č. 503/2003 Z.z.“). Katastrálny úrad poukázal na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. a § 31 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) a uviedol, že správa katastra mala prerušiť konanie podľa § 31a písm. a) katastrálneho zákona až do vyriešenia predbežnej otázky - do právoplatného rozhodnutia vo veci uplatnených reštitučných nárokov.

V odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia č. LPO 1043/2009-Va zo dňa 14.04.2009 sa žalovaný stotožnil s názorom katastrálneho úradu, že správa katastra mala konanie vo veci č. V 420/2008 prerušiť až do ukončenia prebiehajúceho reštitučného konania a s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 17/98 konštatoval, že úpadca neprestal byť vlastníkom predmetných nehnuteľností, aj keď niektoré oprávnenia prešli na správcu konkurznej podstaty. Ďalej uviedol, že rozsahom, v ktorom prokurátor rozhodnutie napáda je správny orgán viazaný (nie je viazaný dôvodmi protestu) a prokurátor navrhol zrušiť celé rozhodnutie správy katastra, preto katastrálny úrad postupoval správne, keď zrušil rozhodnutie č. V 420/2008 zo dňa 27.03.2008 ako celok. V závere žalovaný uviedol, že v priebehu konania mu bol doručený z Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky list, ktorého prílohou bola fotokópia listu, informujúca o vyčiarknutí JUDr. Ľuboša Bajuzíka dňa 21.11.2005 zo zoznamu správcov a vzhľadom na túto informáciu sa bude musieť správa katastra v ďalšom konaní zaoberať okrem skutočností, vytknutých katastrálnym úradom v rozhodnutí č. Vo 31/2008 zo dňa 22.12.2008, aj skutočnosťou, či bol JUDr. Ľuboš Bajuzík oprávnený s nehnuteľnosťou nakladať.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p. Podľa jeho názoru je napadnutý rozsudok predčasný, pretože krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci. Prokurátor vo svojom proteste s PD16608n poukázal na právoplatné rozhodnutia ObPÚ Humenné č. 2008/00269-01VE až 2008/00269-96-VE. Tieto tvrdenia neboli pravdivé, keďže rozhodnutia neboli právoplatné, následne jednotlivými rozsudkami KS v Prešove v roku 2008 zrušené, takže neexistujú. O tom, že boli zrušené bolo známe začiatkom októbra 2008 a prokurátor podal protest až 20.10.2008.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožnil s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, ktorý rozhodoval rozsudkom v právnej veci sp. zn. 1S 144/2009-34 zo dňa 21.11.2013 po tom, čo v tej istej veci rozhodol najprv. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 3S 166/2009-72 zo dňa 11.01.2011, ktorým žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. LPO 1043/2009-Va zo dňa 14.04.2009 zamietol a potom Najvyšší súd v odvolacom konaní rozsudkom sp. zn. 10 Sžr/21/2012 zo dňa 27.02.2013 rozsudok krajského súdu potvrdil. Rozdiel medzi konaním prebiehajúcim na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 3S 166/2009 a konaním na tom istom súde pod sp. zn. 1S 144/2009 bol len v osobe žalobcov. Kým v prvom prípade bola žalobcom spoločnosť AB AUTO, spol. s r.o. so sídlom v Humennom v druhom prípade to bol žalobca JUDr. Ľuboš Bajuzík, správca konkurznej podstaty Poľnohospodárske družstvo Udavské v konkurze so sídlom v Humennom. V oboch prípadoch bolo predmetom súdneho preskúmania rozhodnutie žalovaného LPO 1043/2009-Va vydané dňa 14.04.2009. Skutkový a právny základ oboch žalôb je ten istý, a z napadnutého rozsudku vyplýva, že v konaní pod sp. zn. 1S 144/2009-34 Krajský súd v Bratislave vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v daných v prechádzajúcom konaní. K námietke žalobcu v odvolaní uviedol, že v čase, keď prebiehalo katastrálne konanie, vec nebola v reštitučnom konaní skončená, takže prebiehalo tu ešte konanie o predbežnej otázke a Správa katastra Humenné preto mala konanie prerušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.).

Senát najvyššieho súdu zo súdneho registra Sžr pre rok 2012 zistil, že rozhodnutie žalovaného Úradu

geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. LPO/1043/2009-Va zo dňa 14.04.2009 bolo predmetom súdneho prieskumu zákonnosti na základe žaloby podanej kupujúcim AB AUTO, spol s.r.o., IČO: 36 451 380, Starinská, Humenné na najvyššom súde pod sp. zn. 10 Sžr/21/2012. Ide o to isté rozhodnutie, ktorého preskúmania sa domáhal v tomto konaní predávajúci JUDr. Ľuboš Bajuzík, správca konkurznej podstaty Poľnohospodárske družstvo Udavské v konkurze so sídlom v Humennom, Námestie slobody č. 2, Humenné, IČO: 00 697 790.

Podľa § 250ja ods. 7 O.s.p. ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

V danom prípade konanie sp. zn. 10 Sžr/21/2012 nevytvorilo prekážku litispedencie z dôvodu, že žalobca v konaní 3 Sžr/20/2014 JUDr. Ľuboš Bajuzík nebol účastníkom konania pod sp. zn. 10 Sžr/21/2012, keďže ho krajský súd ani najvyšší súd do konania nepribrali v zmysle § 250 ods. 1 druhá veta O.s.p. (Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté). Vzhľadom na to, že nebol daný rovnaký okruh účastníkov v oboch konaniach, nevznikla prekážka litispedencie ani prekážka res iudicata a najvyšší súd vec sp. zn. 3 Sžr/20/2014 meritórne preskúmal. Senát sa s rozsudkom sp. zn. 10 Sžr/21/2012 stotožnil a podľa § 250j ods. 7 O.s.p. poukazuje na odôvodnenie v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžr/21/2012 zo dňa 27.02.2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/166/2009-72 zo dňa 11.10.2011.

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že dňa 14.03.2008 bol na Správu katastra Humenné doručený návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam, zapísaným LV č. XXXX, k.ú. B., na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, správcou konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Udavské ako predávajúcim a žalobcom, ako kupujúcim. Správa katastra Humenné rozhodnutím č. V 420/2008 zo dňa 27.03.2008 uvedený vklad povolila.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné podal proti rozhodnutiu správy katastra protest č. Pd 166/08 - 7 zo dňa 20.10.2008, ktorému správa katastra nevyhovela a predložila ho na rozhodnutie Katastrálnemu úradu v Prešove, ktorý rozhodnutím č. Vb 31/2008 zo dňa 22.12.2008 protestu prokurátora vyhovel a rozhodnutie Správy katastra Humenné č. V 420/2008 zo dňa 27.03.2008 zrušil z dôvodu prebiehajúceho konania na Obvodnom pozemkovom úrade Humenné o reštitučných nárokoch. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára 14) a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona účinného do 14.10.2008 (t.j. účinného v čase rozhodovania Správy katastra Humenné) preskúma správa katastra platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené a podľa ods. 2 prihliada pri rozhodovaní o povolení vkladu správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31a písm. a) katastrálneho zákona sa konanie o návrhu na vklad preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke.

V zmysle uvedených ustanovení mala Správa katastra Humenné pri rozhodovaní o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. B., prihliadať aj na skutkové a

právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, pričom takouto skutočnosťou nepochybne bolo prebiehajúce reštitučné konanie podľa zákona č. 503/2003 Z.z. Správa katastra Humenné bola o prebiehajúcom reštitučnom konaní informovaná, o čom svedčí žiadosť Obvodného pozemkového úradu Humenné zo dňa 07.02.2008 (doručená správe katastra dňa 11.02.2008) o vyznačenie poznámky na predmetných nehnuteľnostiach podľa § 38 katastrálneho zákona o uplatnenom reštitučnom nároku (správa katastra vyznačila dňa 13.02.2008 na LV pod č. P2-74/08 informatívnu poznámku) a podanie p. N. zo dňa 19.03.2008 (doručené správe katastra dňa 19.03.2008), v ktorom informoval správu katastra o uplatnených reštitučných nárokoch a žiadal správu katastra, aby vklad nepovolila, pričom k podaniu priložil neprávoplatné rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Humenné č.j. 2008/00269-96-VE zo dňa 29.02.2008 a č.j. 2008/00269-01-VE zo dňa 11.02.2008. Správa katastra tak mala konanie prerušiť podľa § 31a písm. a) katastrálneho zákona a počkať na vyriešenie predbežnej otázky.

Správa katastra mala podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona účinného do 14.10.2008 preskúmať aj platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou. V súvislosti s prebiehajúcim reštitučným konaním ohľadne nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX tak mala správa katastra prihliadať aj na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z., podľa ktorého nemôže povinná osoba previesť pozemok odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného - išlo by o neplatný úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

V konaní pred žalovaným správnym orgánom navyše vyvstala ďalšia pochybnosť, týkajúca sa oprávnenia prevodcu JUDr. Ľuboša Bajuzíka, správcu konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Udavské, nakladať s prevádzanými nehnuteľnosťami - žalovanému bola doručená kópia odpovedi JUDr. O. H., poverenej riadením kancelárie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, zo dňa 12.03.2009 adresovaná p. N., v ktorej sa uvádza, že JUDr. Ľuboš Bajuzík bol ku dňu 21.11.2005 vyčiarknutý zo zoznamu správcov, vedeného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

K námietke žalobcu ohľadne účasti p. N. odvolací súd konštatoval, že išlo o opakujúcu sa námietku, na ktorú vo svojich rozhodnutiach už reagovali žalovaný, aj krajský súd, pričom aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku č. k. 8Sžo/122/2010 zo dňa 12.05.2011 uviedol, že krajský súd sa konkrétne v rozhodnutí vysporiadal s dvoma námietkami (námietka v I. časti žaloby ohľadne osoby p. N. a II. časti ohľadne vyčiarknutia JUDr. Bajuzíka zo zoznamu správcov) a nezaoberal sa námietkami, týkajúcimi sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného - uvedenými v III., IV. a V. časti žaloby.

Žalobca v rozhodnutí namietal aj rozpor napadnutého rozhodnutia žalovaného z čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a zásah do práva vlastníť majetok. V čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je okrem iného tiež uvedené, že majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva, tzn. že na základe neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a nie je možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám. Odvolací súd tiež podotýka, že preskúmaná vec bude vrátená do katastrálneho konania pred povolením vkladu do katastra nehnuteľností, keďže až po právoplatnom ukončení reštitučného konania, ktoré sa týka pozemkov, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy medzi JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, správcou konkurznej podstaty úpadcu a žalobcom, bude preukázané, kto je oprávnená osoba a či sú splnené podmienky na navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z.z. Správa katastra potom opätovne rozhodne o návrhu na vklad v nadväznosti na výsledok tohto konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.